

MARIE SKŁODOWSKA-CURIE

A kétszeres Nobel-díjas, lengyel származású francia fizikus és kémikus, a radioaktivitás úttörő kutatója 1867. november 7-én született Varsó városában. A középiskolát figyelemre méltó eredménnyel végezte el, mégsem kezdte el rögtön egyetemi tanulmányait. Ennek oka összetett volt. Családja anyagi gondjai miatt kénytelen volt munkát vállalni, tanított, majd nevelőnőként tevékenykedett, és a bevételéből támogatta testvére párizsi orvosi tanulmányait. Másrészt ebben az időszakban Lengyelországban még nem volt elfogadott, hogy nők is egyetemi végzettséget szerezzenek, így szülőhazájában nem járhatott egyetemre.

Végül 1891-ben jelentkezett a párizsi Sorbonne-ra. Főleg fizikával és matematikával foglalkozott, majd a Fizikai és Ipari Kémiai Intézetben kezdett dolgozni, melynek akkori igazgatója későbbi férje, **Pierre Curie** volt.

Férjével együtt igazi, átütő sikereket értek el a radioaktivitás területén, az ő nevükhöz fűződik a polónium és a rádium felfedezése. Miután Henry Becquerel 1896-ban felfedezte a radioaktivitást, a Curie-házaspár ennek a jelenségnek a vizsgálatával kezdett el foglalkozni. Pierre elsősorban az új sugárzások fizikai tulajdonságait kutatta, és eredményeivel megteremtette a rádiumkezelés alapjait, Marie pedig a tiszta rádium előállításán dolgozott.

Közös munkájuk elismerésére nem kellett sokat várniuk. 1903-ban Henry Becquerel-lel megosztva fizikai Nobel-díjjal jutalmazták őket. Ezzel Marie Curie lett az első nő, akit Nobel-díjra érdemesnek ítéltek.

Férje 1906. április 19-én tragikus balesetben meghalt, így innentől kezdve a közösen elkezdett kutatásaik befejezése lett az elsődleges feladat számára. Emellett a Sorbonne felkérte őt Pierre megüresedett helyének betöltésére is; így lett ő a Sorbonne első női oktatója.

1910-ben sikerült tiszta állapotú rádiumot előállítania; egy évre rá többek között ezért is ítelték neki a kémiai Nobel-díjat. Ezzel nemcsak az első nő lett, aki ebben a tudományágban ilyen elismerésben részesül, hanem az első olyan tudós is, aki két Nobel-díjat is magáénak tudhat.

Tudományos munkáját töretlenül folytatva létrehozta a párizsi Rádium Intézetet, melyet ma a tiszteletére Curie Intézetnek neveznek. Itt a kémiai és a fizikai kísérletek mellett előtérbe kerültek a kutatási eredmények orvostudományi alkalmazási lehetőségei is.

Ekkor már idősebb lányával, **Irène**-nel dolgozott együtt kutatásai során. Munkásságukkal elősegítették a mobil (autóba telepíthető) röntgengépek elterjedését, de Marie Curie vezetése alatt vizsgálták először a sugárzó anyagok rákos sejtekre kifejtett hatását is.

A sors fintora, hogy Marie Curie pont a kutatása áldozatává vált; a sugárzás okozta csontvelőrákba halt bele 1934. július 4-én.

Források:

<http://www.chemgeneration.com/hu/marie-curie/marie-curie-%C3%A9lete-%C3%A9s-munk%C3%A1ss%C3%A1ga.html>

http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/physics/laureates/1903/marie-curie-bio.html

<http://tudosnapta.kfki.hu/c/u/curiem/curiem.html>

<http://tudosnapta.kfki.hu/c/u/curiep/curiep.html>

http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/physics/laureates/1903/pierre-curie-bio.html

<http://www.huszadikszazad.hu/tudomany/pierre-curie-halala>

<http://www.chemgeneration.com/hu/marie-curie/marie-curie-%C3%A9lete-%C3%A9s-munk%C3%A1ss%C3%A1ga.html>

